vereniging van woningcorporaties

Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg

Bijdrage Aedes - Rondetafelgesprek Tweede Kamer

31 oktober 2016

Inleiding

Aedes hield vorig jaar een enquête onder haar leden over de problematiek rondom huurders met verward gedrag. Aanleiding voor de enquête waren signalen van woningcorporaties over overlast, het bereiken van de maximale 'opnamecapaciteit' van wijken en een aantal ernstige incidenten. Uit de enquête bleek dat driekwart van de woningcorporaties de problemen zien toenemen. Vooropgesteld: niet iedereen die verward gedrag vertoont geeft overlast en niet iedere overlastgever is verward.

Verward gedrag toegenomen

Het juridisch kader van het voorliggende wetsvoorstel is door ons lastig te beoordelen. Wel willen we iets zeggen over de problematiek en oplossingen vanuit de praktijk van de woningcorporatie. Corporatiemedewerkers komen vaker in aanraking met verward gedrag van huurders, veroorzaakt door psychische/psychiatrische problemen of dementie. Door het kabinetsbeleid wonen deze mensen vaker zelfstandig. Terwijl sommige van hen dat niet aankunnen. Dat heeft een grote impact op de leefbaarheid in de buurt.

Corporatiemedewerkers zien dat de begeleiding soms niet toereikend is of te vroeg stopt, hulpverleners lang niet altijd achter de voordeur komen (en problemen zoals vervuiling, schulden, eenzaamheid later dan nodig aan het licht komen) en dat de betrokken instanties niet altijd de nodige informatie (kunnen) uitwisselen. Vooral mensen die zorg mijden vormen een problematische groep. In geval van dreiging of escalatie wordt nu vaak ontoereikend of te laat ingegrepen, bijvoorbeeld omdat de schouw-arts geen onmiddellijke dreiging constateert.

Rol woningcorporaties

Corporatiemedewerkers zijn steeds vaker eerstelijns aan het werk terwijl dat in principe niet hun taak is. Woningcorporaties zien voor zichzelf een signaleringsfunctie, maar vinden dat de regierol bij gemeenten moet liggen. Omdat woningcorporaties wel verantwoordelijk zijn voor het woongenot van omwonenden, wordt er wel naar de corporatie gekeken. Wij zijn voorstander van wetgeving die maatwerk mogelijk maakt, bijvoorbeeld ook gedwongen behandeling bij mensen thuis, een begeleidingsplicht of observatie bij verward gedrag.

Suggesties ter verbetering

Met betere signalering, begeleiding en overleg (zodat helder is afgesproken wie wat doet) kan verplichte zorg vaker voorkomen worden. Een aantal suggesties:

- Een laagdrempelig meldpunt dat 24 uur per dag gebeld kan worden bij escalatie/incidenten;
- Een duidelijkere rolverdeling tussen betrokken partijen, met gemeente als probleemeigenaar/aanspreekpunt;
- Bij (gedwongen) behandeling moet er aandacht zijn voor de vraag: kan deze person het aan om zelfstandig te wonen? Betrek daarbij ook de corporatiemedewerker;

- Voor mensen die dat niet aankunnen zouden er kleinschalige, laagdrempelige beschermde woonvormen moeten komen. Ook 'time-out-voorzieningen' kunnen een oplossing bieden;
- Hulpverlening bij mensen thuis, zodat problemen zoals verwaarlozing/vervuiling eerder gesignaleerd worden;
- Herstellen van (de functie van) het OGGZ-team en het Vangnet & Advies voor zorgmijders, die in veel gemeenten zijn opgeheven;
- Maak gebruik van de vrijwillige of opgelegde gedragsaanwijzing bij personen met verward gedrag en zorg dat er een plan van aanpak ligt waar betrokken professionals informatie uit kunnen halen;
- Zorg voor specialisme binnen wijkteams op het gebied van Licht Verstandelijke Beperking (LVB), GGZ, woonoverlast of schulden.
- Maak stappen in de privacywetgeving, zodat ook corporaties informatie krijgen via sfeerrapportages van de politie of via zorgverleners, waardoor escalatie voorkomen kan worden.

Meer informatie en initiatieven vanuit corporatiesector

- Corporatiemonitor Verwarde Personen (Aedes, december 2015)
- Corporatiehandleiding voor huisvesting van mensen met psychiatrische problemen (Aedes-Actiz Kenniscentrum Wonen-Zorg, april 2015)
- Pilot doorstromers uit beschermd wonen en maatschappelijke opvang (Platform 31 en Aedes-Actiz Kenniscentrum Wonen-Zorg)

Contact

- Hester van Buren, Lid Algemeen Bestuur Aedes en Voorzitter Raad van Bestuur bij woningcorporatie Rochdale, te Amsterdam; Tel. 06-51841400 / hvanburen@rochdale.nl
- Richard Bos, Public Affairs Aedes;
  Tel. 06-51926072 / r.bos@aedes.nl